

*Ростока Марина Львівна*  
*науковий співробітник лабораторії електронних навчальних ресурсів*  
*Інститут професійно-технічної освіти*  
*Національної академії педагогічних наук України*  
*м. Київ*

## **МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ РЕСУРСІВ З ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ**

marilvross@gmail.com

Стратегічним завданням державної політики України в області освіти, сформульованим у положеннях «Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» є забезпечення якості освіти на основі збереження її фундаментальності та відповідності актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства і держави [4]. Актуальним в цьому аспекті постає питання значущості інформатизації професійної ланки освіти та відповідно до цього інноваційне моделювання її змісту.

Ідея моделювання змісту передбачає визначення загальних характеристик, властивостей і тенденцій, що притаманні розвитку конкретного об'єкта, у нашому випадку, професійної підготовки кваліфікованих робітників. Звісно, що розроблення будь-якої системи здійснюється через моделювання [7]. За семантичним аналізом поняття «моделювання змісту електронних навчальних ресурсів з підготовки кваліфікованих робітників» визначено смислову структуру: «моделювання»→ «зміст»→ «електронний навчальний ресурс»→ «підготовка кваліфікованих робітників» та наведено логіку розкриття цих компонентів. Моделювання, при всій своїй недосконалості, – єдиний засіб, запропонований наукою для розуміння і прогнозування складних педагогічних явищ [1]. Моделювання – непрямий, усереднений метод наукового дослідження об'єктів пізнання (безпосереднє вивчення яких неможливе, ускладнене або не доцільне), що ґрунтується на застосуванні моделі як засобу дослідження [3]. Велика сучасна енциклопедія «Педагогіка»

розкриває поняття «модельовання» як один із методів пізнання і перетворення світу, що отримав особливе поширення з розвитком науки та зумовив створення нових типів моделей, що висвітлюють оновлені функції самого методу [6]. Думки вчених перетинаються у точці зору, що модельовання освітнього простору означає узагальнення, перенесення, проектування характеристик, антологічних ознак, виділених у ньому, на деяку іншу область або ж нове стан даної області [4].

Нині інноваційні процеси у професійній освіті відбуваються в руслі інформатизації підготовки кваліфікованих робітників за використанням електронних навчальних ресурсів (ЕНР). Важливою дефініцією у цьому руслі є смислові одиниці побудованої нами структури: «зміст»→ «модельовання змісту». Конкретний предмет обговорення – модельовання змісту електронного навчального ресурсу. У словнику української мови поняття «зміст» розкривається з одного боку як «практика наповнення структури освіти фактичним матеріалом», а з другого – як «перелік розділів, частин, оповідань і т. ін. книги, збірки, рукопису». Напевно, це вічне і дискусійне питання [7]. Зміст електронних навчальних ресурсів визначається поняттям «електронний навчальний ресурс» як сукупність навчальних, наукових, інформаційних, довідкових матеріалів та засобів, розроблених в електронній формі та представлених на носіях будь-якого типу або розміщених у комп'ютерних мережах, що відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів, які необхідні для ефективної організації навчально-виховного процесу, в частині, що стосується його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами [9]. Модельовання змісту ЕНР передбачає п'ять послідовних етапів їх створення: навчання науково-педагогічних працівників розробленню ЕНР, наповнення ЕНР електронними навчально-методичними матеріалами в повному обсязі відповідно до критеріїв структурно-функціональної, науково-змістовної та методичної експертизи; апробація ЕНР протягом певного навчального періоду; сертифікація ЕНР на рівні навчального закладу (лише сертифікований ЕНР має право на його використання у навчальному процесі);

сертифікація ЕНР на рівні МОН України з наданням рекомендації щодо використання в навчальному процесі з «грифом МОН».

Зауважимо, що нині існує нагальна потреба у створенні ЕНР з підготовки кваліфікованих робітників. Ця потреба спричинена тим, що швидкі темпи розвитку інформаційних технологій дали міцний поштовх науково-технічного прогресу майже в усіх галузях економіки країни. Інноватизація виробничих процесів вимагає підготовки випереджально налаштованих робітників. Тому, для підготовки відповідних робітничих кадрів необхідні новітні засоби навчання за професіями (ЕНР).

Отже, моделювання змісту ЕНР з підготовки кваліфікованих робітників – це техніко-технологічний процес педагогічного розроблення змісту професій в електронному форматі за певною системою заходів проектування дидактичних одиниць професійно-орієнтованого навчального матеріалу.

#### Список використаних джерел

1. Дахин А. Н. Моделирование компетентности участников открытого образования [монография] / А. Н. Дахин // – М. : НИИ школьных технологий. – 2009. – 292 с.
2. Ділова психологія. Курс лекцій [Електронний ресурс].– Режим доступу до ресурсу : <http://bibliograph.com.ua/psihologia-4/166.htm>.
3. Лузан П. Г., Сопивник И. В., Выговская С. В. Основы научно-педагогических исследований : уч. пособие. / П. Г. Лузан, И. В. Сопивник, С. В. Выговская // – К. : НАККиМ – 2012. – 368 с.
4. Лурье Л. И. Моделирование региональных образовательных систем : учебник / Л. И. Лурье // – М. : Гардарики. – 2006. – 287 с.
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : [http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats\\_strategia.pdf/](http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf/).
6. Педагогіка : велика сучасна енциклопедія [довідкове видання] / укл. Є. С. Рапацевіч // – Мн. : Сучасне слово, 2005. – 720 с
7. Ростока М. Л. Базис моделі формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних / М. Л. Ростока // International scientific-practical conference of teachers and psychologists of future (Prague, Czech Republic, 8 may 2015). – Prague, 2015. – Vol. 2. – С. 270–275.
8. Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://sum.in.ua/s/zmist>.
9. Ресурсно-орієнтоване навчання. Методичний портал. Персональний сайт кандидата педагогічних наук Кононець Н. В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://rb13.webnode.com.ua/elektronn%D1%96-resursi/>.